N°. 42. A°. 1831.

SURINAAMSCHE COURANT

Van Donderdag den 26sten Mei.

SURINAME.

Algemeene Secretarij.

Den 25 *Mei* 1831.

Alzoo de vrije FREDERICA van JAN SNIJDERS, zich bij requeste aan den Hoogen Raad der Nederlandsche W. I. Bezittingen heeft geadresseerd, met verzoek om Brieven van Vrijdom voor hare kinderen, met namen: LEENTJE, JACQUES JAN SNIJDERS, EGBERT, ANNA, ALBERTUS, ALBERTINA en HELENA, haar in eigendom aankomende.

Zoo is het, dat de Hooge Raad goedgevonden heeft, alvorens op dit verzoek te disponeren, op te roepen al de genen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich daartegen te verzetten, om binnen *zes* weken na de dagteekening dezer, hunne schriftelijke oppositie ter Algemeene Secretarij in te dienen; zullende bij gebreke van dien, na dat gemelde termijn zal zijn verstreken, de verzochte Brieven van Vrijdom worden uitgereikt.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 22sten dezer, het Brikschip *de Snelheid*, Kapt. Cs. WESSELS, van Amsterdam.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'S HERTOGENBOSCH, 3 *April*. Eerlang wordt de batterij houwitsers der rijdende artillerie, van den kapitein *de Milet van Coehoorn*, uit Holland gewacht.

— Uit Hilvarenbeek wordt gemeld, dat thans 1300 man belgische troepen in Turnhout liggen.

— Uit het Limburgsche wordt gemeld, dat de Belgen, die in de nabijheid der grenzen lagen, zijn opgebroken; omtrent derzelver bestemming heeft men verschillende opgaven; volgens sommigen hebben zij zich dieper in het Limburgsche begeven; volgens anderen zijn zij naar Luik getrokken.

— Een brief van de pruissische grenzen, van den 31sten, meldt de volgende bijzonderheden: »In den omtrek van Valkenburg, Meersen, Gulpen en Herlen heerschen onder de jonge lieden en de personen, welke niets te verliezen hebben, de zoogenaamde revolutionaire gevoelens, dat is, een blinde haat tegen al wat Hollandsch is, en bij het minste onderzoek blijkt het, dat die haat zijnen voornaamsten grond vindt in een verkeerden godsdienst-ijver. Anders is het met lieden gelegen, die eenig eigendom bezitten; deze verwenschen de revolutie, en zouden gaarne zien, dat de zaken weder op den vorigen voet werden hersteld.

»In Maastricht schijnt men niet vreemd van het denkbeeld, dat de vesting eerlang weder naauwer zal worden geblokkeerd. Een aantal inwoners heeft die stad verlaten, en zich deels naar Holland, deels naar het platte land begeven.

»In Luik, zegt men, is de rust hersteld; des niettemin ziet men nog gedurig vlugtelingen van daar aankomen. Niemand twijfelt, of de overheid heeft kennis gedragen van het ontwerp, om de oranjegezinden te plunderen. Dit is zeker, dat 'er geene krachtdadige maatregelen zijn genomen, om de wanorde te stuiten, voor dat het kwaad bedreven was."

(*Haarl. Courant.*)

CITADEL-ANTWERPEN, *den* 2 *April*. (*Uit eenen brief.*) Ik weet geen bijzonder nieuws, dan dat het in den nacht van den 31sten Maart op den 1sten dezer in de stad zeer onrustig geweest is; den geheelen nacht en dag daarop, heeft het gemeen eenige huizen geplunderd, onder anderen de bureaux van het *Journal d'Anvers* en van het *Journal de Commerce* en nog eenige ingezetenen, die men als Orangisten aanziet, en waaronder die van den gewezen burgemeester *de Caters* en van den heer *Geelhand*, voorheen kommandant der gewezene schutterij. Het was den geheelen nacht een ijsselijk getier; 's nachts om een uur was ik nog op den wal met meer anderen, en men kon duidelijk hooren dat er gebroken en gekapt werd, ook zijn er nog eenige schoten gevallen, doch de militaire magt heeft er niet veel aan kunnen doen. Voor eenige dagen is er weer een fourier van de Belgen naar ons komen overloopen, een geboren Brusselaar; deze klaagde even als de andere deserteurs dat zij zoo slecht behandeld worden en vooral door de jonge officieren.

BREDA, 6 *April*. (*Uit eenen brief.*) Een geloofwaardig persoon, welke eergisteren Antwerpen verlaten heeft, verhaalt ons, dat de plundering te Antwerpen niet door het gemeen dier stad, maar door daartoe expresselijk van Brussel derwaarts gezonden personen, geschied is; en dat hij zelve gezien heeft, dat soldaten, die quasi gezonden waren om de plundering tegen te gaan; aan het gemeen steenen aangaven om de glazen in te werpen. (*Arnh. Courant.*)

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 *Maart*. [*Uittreksel uit een bijzonderen brief*] »Het bezetten van Bologna door de oostenrijksche troepen heeft den betrekkelijken staat van rust, in welken wij ons bevonden, gestoord. Gisteren heeft de oostenrijksche gezant, de heer *Appony*, den president van het ministerie, den heer *Périer*, drie malen bezocht. Zoo men verneemt, zoude hij denzelven hebben te kennen gegeven, dat de generaal *Frimont* zijne instructien was te buiten gegaan, doch zoude de fransche minister niet dan ten halve genoegen hebben genomen met deze verklaring, en meer dan woorden hebben verlangd. Men wacht eerlang een beslissenden stap. Mogt dezelve tot oorlog leiden, dan zal de heer *Périer* waarschijnlijk naar een opvolger omzien. Al, wat in Parijs prijs stelt op het behoud van eene wenschelijke orde, hoopt, dat men zich in tijds zal beraden, ten einde niet overvallen te worden door het ontslag van een man, welks tegenwoordigheid in het kabinet tot dus verre als een waarborg voor de algemeene welvaart is aangemerkt.

»Belgie geraakt, zegt men, in rep en roer. Men verbreidt te dien aanzien de zonderlingste geruchten. Gisteren scheen men geloof te hechten aan een ontwerp tot eene verdeeling van dat land. Een gewezen minister, dien men 'er van sprak, zeide, dat »bijaldien hij nog aan 't bewind was geweest, hij liever zijn hoofd had gegeven, dan zijne toestemming tot dergelijken maatregel."

»Daar zijn twee vereenigingen, om de leening van 120 millioenen aan te nemen; gelijk van zelf spreekt, tegen lage prijzen; — doch wie kan weten wat tusschen heden en 19 April nog zal gebeuren?"

Den 30 *Maart*. De liberalen, bij welke de italiaansche onlusten, het omverwerpen van het pausselijk gezag daaronder begrepen, veel bijval vinden, als strekkende tot verspreiding van den franschen invloed; vleijen zich, dat, daar *Zucchi* met zijnen aanhang Bologna heeft verlaten, de insurgenten een kern van tegenstand in de appenijnsche gebergten zullen vormen, en op zoodanig eene wijze het vuur van den opstand levendig houden.

(*Haarl. Courant.*)

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 2 *April*. Volgens berigt uit Warschau van 29 Maart, had de opperbevelhebber der poolsche krijgsmagt, de generaal *Skrynecki*, den 27sten eene dagorde aan het leger uitgevaardigd, waarbij hij hetzelve bekend maakt, dat hij, ten einde het bloedvergieten te doen ophouden, met den maarschalk *Diebitsch* in eene briefwisseling getreden was, welke het bewijs opleverde, hoezeer hij zich beijverd had, om met behoud van de eer der troepen en in 't belang van het heil des lands, tot een vergelijk te komen.

De generaal heeft tevens de vermelde briefwisseling medegedeeld. Dezelve bevat eenen brief, welken hij den 12den Maart aan den maarschalk *Diebitsch* geschreven heeft, en waarin hij, ten aanzien van den eisch der Russen, dat de Polen zich geheel en onvoorwaardelijk zullen onderwerpen, meldt: »dat aan eene dergelijke vordering niet kan voldaan worden, om dat de vorige staat van zaken aan de Polen geene genoegzame waarborgen aanbood. Zij verlangden eene wettige orde van zaken, steunende op vaste grondslagen. De opofferingen, welke de Polen zich thans getroostten, waren onvereenigbaar met den eisch der Russen." Voorts draagt de generaal het herstel van een op het door Keizer *Alexander* gegevene charter gegrond systema als wenschelijk voor, en verklaart hij, dat het manifest des Keizers van 17 Januarij de Polen gedrongen heeft tot het opnemen der wapenen; — dat men zich niet op genade en ongenade kan onderwerpen; — dat het voor de Russen van belang is, door een vergelijk de handen ruimer te krijgen, ten einde in de andere Staten aan den voortgang der omwenteling paal en perk te stellen, enz.

Van wege den maarschalk *Diebitsch* is den 13den Maart aan den Poolschen graaf *Mijcielski* (welke met den generaal *Pahlen* in onderhandeling getreden was) geschreven: »dat het besluit der Polen, om den troon vacant te verklaren, wel niet alle liefderijke gezindheid in het hart van Z. M. den Keizer had uitgedoofd, doch dat hetzelve noodzakelijker wijze de laatste banden tusschen de Russen en de Poolsche overheden had verbroken; — dat de opperbevelhebber van het russische leger niet met het tegenwoordige Poolsche bestuur konde onderhandelen; — dat het gepast zoude wezen, indien de welgezinde en verstandige lieden het vermelde besluit terug namen; — dat dit hun voorbeeld de gunstigste gevolgen zoude hebben, en eene gewisse schrede zoude zijn tot de bevrediging des lands."

Een der Warschauer bladen meldt, dat men vernomen had, dat de voorhoede van den generaal *Uminski* weder aan den Bug met de Russen handgemeen was geweest, en dat een russisch corps tusschen Pulawij en Stnzijca over de Weichsel had willen gaan, doch daarin verhinderd was geworden. De russische garde trok door het district Augustowo op de hoofdstad aan. (*Haarl. Courant.*)

FRANKFORT, 3 *April*. Een brief uit Krakau, van den 21sten Maart, behelst het volgende: »Sedert gisteren verspreidt zich hier het gerucht, dat in het Russische hoofdkwartier met Poolsche afgevaardigden onderhandelingen aangeknoopt zijn. Men geeft zich thans over aan de vrolijke hoop eener minnelijke schikking en van het voorloopig staken der vijandelijkheden. Tot dus verre waren alle voorslagen der Polen steeds afgewezen, en eene onvoorwaardelijke onderwerping aan de bevelen des keizers op den voorgrond gesteld. Men

kon derhalve het toelaten van Poolsche gevolmagtigden in het Russische hoofdkwartier als een bewijs aanzien, dat aldaar gematigder gezindheden de overhand genomen hadden, en een minnelijk vergelijk niet onmogelijk was. Intusschen heeft noch eenig lid der regering alhier, noch eenig aanzienlijk persoon geloofwaardige Berigten van het bestaan dier onderhandelingen uit Warschau ontvangen; het gerucht is alleen door eenige reizigers verspreid geworden, welke de hoofdstad den 18den verlaten hebben. (*Arnh. Courant.*)

ADVERTISSEMENTEN.

De Baljuw en Commissaris van Politie der Kolonie *Suriname*, meer en meer ontwarende dat een groot gedeelte der Slavenbevolking, vooral van deze Hoofdplaats, zich schuldig maken, aan overtredingen der ten hunnen aanzien bestaande Wetsbepalingen, en alvorens door hem aan dezelven, dat gevolg wordt gegeven, welk het algemeen belang tot instandhouding der goede order, zoo gebiedend vordert; brengt hij als daartoe behoorlijk geauthoriseerd, ter kennisse der Ingezetenen, dat de Publicatien van den voormalige Hove van *Politie en Criminele Justitie* dd. 12 Februarij 1765, gerenouvelleerd en herzien den 15 Augustus 1777, 27 Februarij 1799 en 13 Junij 1808, betrekkelijk de discipline onder de Slaven, nog in volle kracht en werking zijn; bij welke Publicatien het uitdrukkelijk aan alle Slaven, geene kouleur uitgezonderd, is verboden: »om des Zondags en andere dagen, of ook wel principaallijk bij nacht of ontijden langs de straten te gaan of te loopen, met rottingen, stokken, reijen, houwers, knuppels of andere diergelijke instrumenten, insgelijks het te zamen loopen, het zij om te vegten of andere straatgerucht te maken, het zij met schelden, zingen, fluiten of diergelijke, gelijk zij ook niet zullen vermogen op de straten te rooken of met hoeden of mutsen op het hoofd in presentie van Blanken te loopen, zoo als ook aan hun wel expresselijk geinterdiceerd en verboden is, om langs de straten zeker spel of dans, (bij hen thans zeer in zwang zijnde, onder de naam van *Soeza*) te speelen, 't zij voor niet, of om eenige waarde, als mede alle zamenkomsten om te speelen, met kaarten, dobbelsteenen of wat spel het ook mogte wezen; voorts het dragen van schoenen en kouzen;" alles op pœne dat de schuldigen zoodanige straffen zullen erlangen, als dezelven na exigentie van zaken en naar aanleiding der bestaande verordeningen zullen meriteeren, en ten einde alle pretentie van ignorantie dezer bepalingen voor te komen, worden de respective eigenaren en belanghebbenden uitgenoodigd, den inhoud dezes, aan hunne Slaven kenbaar te maken, en daarenboven verzocht, om door goede huisselijke policie-verordeningen de pogingen, welke van buiten worden aangewend, om de order en rust te vermeerderen en te bevorderen, krachtdadig te ondersteunen.

Paramaribo den 25 Mei 1831.

De Baljuw voornoemd,
M U L L E R.

Het heeft de Algoede God behaagd, op Woensdag den 18 dezer, na eene ziekte van slechts 8 dagen, het tijdige met het eeuwige te doen verwisselen, mijn eenigste tedergeliefde Zoon, CAREL FREDRIK ALEXANDER LEUE, in de jeugdige ouderdom van een jaar en zeven maanden; het smartelijke van dit verlies voor mij, zal ieder gevoelige ligt beseffen.

Paramaribo den 24 Mei 1831.
MARGARETHA ELEONORA RITTINGER.

De ondergeteekenden adverteeren dat op *MORGEN* nademiddag ten 4 uren door den Vendumeester M. A. SALOMONS, ten huize van wijlen den Heer W. DE VROOME zal verkocht worden, de Slaven genaamd Bonham, Catharina, Fanny, Hazard en Kaatje met hare Kinderen Bienvenue en Paulina; allen aankomende den Boedel van wijlen den WelEdelen Heer J. A. GOLLENSTEDE.

Paramaribo den 26 Mei 1831.
J. L. DE BIJE qq.
H. A. BUHK qq.

De verkooping van het HUIS en ERF, aankomende den Boedel wijlen H. C. AHLERS, zal *HEDEN* nademiddag ten 4 uren, ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER plaats hebben.

Paramaribo den 26 Mei 1831.
C. A. RICHTER qq. c. s.

M. A. KEIJSER, zal morgen op Vendu verkoopen, Provisien en Stukgoederen; als mede: 126 vaten Kalk en 65 dito Cement, aangebragt per het Schip *de Jonge Evert*, Kapt. J. J. KIERS.

NB. Dezelven zijn gedeeltelijk te bezigtigen ten huize van de Heeren GELLEE & HULLEMAN.

De ondergeteekende zal op Vrijdag den 27 dezer, door den Vendumeester M. A. SALOMONS, publiek doen verkoopen, de Negermeid genaamd Trui, zijnde eene Waschmeid, met hare kinderen Wilkom en Sophia.

Paramaribo den 25 Mei 1831.
H. STOLKERT.

'S Weekelijks te bekomen op Plant. *Adrichem* in *Matapica*, 250 bossen Banaanen, à 20 Cents per bos.

Paramaribo den 25 Mei 1831.
N. BOX c. s. qq.

Mengelwerk.

GEDACHTEN OVER HET GEMEENSCHAPPELIJK KERKGEZANG, BIJ DE HERVORMDEN IN GEBRUIK.

Het is eene ontwijfelbare waarheid, dat onder de schoone kunsten als een tak van beschaving de Toonkunst eene eerste plaats bekleedt. Het doel van haar bestaan is niet alleen om aan dezen of genen beoefenaar en hoorder een zinnelijk genot voor eenige oogenblikken te verschaffen, maar zij kan ook met regt gezegd worden te kunnen strekken om het menschelijk gevoel te veredelen, en allezins geschikt te zijn onze denkbeelden te verhoogen, en onze gedachten op eene plegtige wijze uit te drukken. Het is vooral dit laatste doel, hetwelk aanleiding heeft gegeven tot het inzenden van deze kleine bijdrage, die echter, hoewel de Schrijver reeds meermalen ernstig over dit onderwerp had nagedacht, zijn eersten oorsprong ontleent uit eenige woorden, vervat in het laatste gedeelte eener recensie op zeker werkje van den Heer VAN DER WILLIGEN in de *Vaderlandsche Letteroefeningen*, Julij 1830, alwaar de Recensent de door den Schrijver gunstig aangehaalde zinsnede, voorkomende in het *Magazijn van Schilder- en Toonkunst*, IIde Stuk, bl. 153, in een bespottelijk daglicht tracht te stellen, en eene korte opgave doet van het doel van het gemeenschappelijk gezang, bij de Hervormden in gebruik. — Wij komen hier geenszins op om deze aanhaling, of de woorden uit het bedoelde Tijdschrift te verdedigen, daar noch de Heer VAN DER WILLIGEN, noch de Schrijver, noch wat meer is, het Tijdschrift zelve bij ons bekend zijn, en deze voorzeker ook onze verdediging niet zouden behoeven; maar wij zijn opgekomen om onze bij het lezen der bewuste recensie hernieuwde gedachten over dit gewigtig punt kenbaar te maken, en de meening van het Tijdschrift voor Schilder- en Toonkunst te handhaven, dat namelijk *het Kerkgezang bij de Hervormden veredeld, en niet langer door een mengelmoes van muzikale, antimuzikale, of alle geschiktheid voor den zang missende leden dezer gemeente uitgevoerd behoorde te worden.*

Het zijn voorzeker de gedachten, dat het geschiedt ter verheerlijking van God, en de gewoonte, die ons toeschijnen de reden te zijn, waarom beschaafde en edeldenkende leden dezer kerk zich nog niet hebben vereenigd tegen het onstichtelijke van het gemeenschappelijk gezang, zoo als het wordt uitgevoerd. Het is mogelijk, dat deze wijze van zang tot eene plegtige vereering dienen kan bij eene goede uitvoering, doch deze kan en heeft nimmer bestaan, zij is ondenkbaar, daar men de bezwaren niet te boven kan komen, dat eenigen alle pogingen aanwenden hunnen nevenman te overschreeuwen, en anderen door hunnen antimuzikalen aanleg gansch andere toonen te voorschijn brengen, dan door het algemeen worden gezongen. Het is niet, dat wij hier uit een muzikaal oogpunt, om eene schoone alleen ons oor streelende uitvoering, de zaak beschouwen, maar om door het edele der Toonkunst, en vooral door eenvoudig en stichtelijk kerkmuzijk in afwisseling der gebeden en leerrede de Voorzienigheid op eene plegtige wijze te vereeren. Wij willen hiertoe niet de overschoone stukken van VAN BEETHOVEN, MOZART, HAYDN, enz., want deze zijn geheel en al voor het Roomsche geloof ingerigt, en zouden daarenboven door hunne grootheid voor onze Hervormde kerk allezins ongeschikt zijn; wij willen ook volstrekt niet eenige verandering in de orde van de dienst, maar wij wenschten korte en eenvoudige koren met de begeleiding onzer kerkorgels, alleen ter vervanging van het tegenwoordig gemeenschappelijk gezang; wij wenschten deze te hooren uitvoeren door een naar de plaatselijke geschiktheid der kerken bepaald getal beoefenaars der zangkunst, gedeeltelijk bestaande uit liefhebbers, maar ook gedeeltelijk uit de bewoners der godshuizen, en wel voornamelijk uit deze, omdat men op hunne tegenwoordigheid zoude kunnen rekenen. En het is voorwaar niets nieuws, hetwelk wij wenschen te zien ingevoerd; meermalen hebben verlichte Predikanten bij bijzondere gelegenheden op deze wijze de gewone Psalmen en Liederen doen zingen; onder deze behoorde vooral de algemeen geachte Rotterdamsche Leeraar SCHARP; een bewijs, hoezeer deze waardige, en andere met den tijd vooruitgaande voorgangers der Hervormde gemeente het meer plegtige van eene afzonderlijke zangvereeniging bij de godsdienstoefening hebben gevoeld, en hierdoor stilzwijgend de noodzakelijke verbetering van het kerkgezang aan de hand hebben gegeven. — Maar zegt men, door het gemeenschap gezang ziet, verstaat en gevoelt men (de hoofdvereischten der Hervormde godsdienst), wat er ten hemel wordt opgezonden, dan het is bezwaarlijk te gelooven, dat men bij het gegalm der Psalmen en Liederen verstaan of gevoelen kan, wat men zingt; de gedachten zijn dikwijls door het geschreeuw geheel en al verdoofd; en wat het zien aangaat, ja men ziet werktuigelijk de woorden, die er gedrukt staan, maar wat is toch te zien, zonder zijne gedachten te kunnen stellen, op hetgeen men ziet. — Neen men behoorde ook hierin met den tijd mede te gaan; of zoude men bij de overtuiging van deze zoo noodige verandering angstvallig zijn voor de vooroordeelen van eenige aan het Oude zoo zeer hechtende Leeraars en Lidmaten de Kerk? wij durven wel verzekeren, dat deze schielijk na de invoering de nieuwe instelling hemelhoog zouden verheffen, en zich zelven niet kunnen verbeelden, hoe men zoo lang bij eene voorlichtende beschaving op dit punt in zulk eenen verachterden staat heeft voortgeleefd. Nog eens, het zoude wenschelijk zijn, dat men er toe mogt overgaan, om door de uitvoering van vierstemmig gezang, of misschien eene andere nog betere wijze, de Voorzienigheid meer plegtig, en tevens hoogst eenvoudig te verheerlijken. (*Overgenomen.*)

ONDERDANIGHEID.

Aan zeker hof was de Vorst gewoon om in de hof-concerten aan de zijde van zijnen Leermeester den Kapelmeester mede de viool te spelen. Eens werd er eene *Symphonie* uit D groote Terts voorgedragen en de muzikale Hoogheid greep bestendig in plaats van F kruis, F. Met bovenmenschelijk geduld verdroeg de Kapelmeester langen tijd deze oorverscheurende *dissonant*, tot hij eindelijk door zijn gevoel weggesleept, met demoedige gebaren zijnen vorstelijken gebieder toefluisterde:

»Uwe Hoogheid, ik bid allerondanigst om een genadig F kruis!" (*Overgeuomen.*)

OUD EN NIEUW.

In eene *Leipziger* Courant van den 24 Maart 1810, wordt het volgende berigt: »In *Boulogne* liggende omgeveer negenhonderd vaartuigen van verschillenden aard, maar zij zijn zoodanig beschadigd en van de wurmen doorknaagd, dat zij, om ze bruikbaar te maken, eerst geheel nieuw opgebouwd zouden moeten worden."

Deze nieuwe en te gelijk oude vaartuigen, herinneren ons iemand die zich eens op zijn mes beroemde met deze woorden: »Ik heb het nu reeds twaalf jaar gehad, en heb er slechts twee maal een nieuw lemmet en eens een nieuw hecht in laten maken en het is nog zoo goed als nieuw." (*Overgenomen.*)

Te PARAMARIBO bij J. J. ENGELBRECHT.